

I. Kryteria ocen i metod sprawdzania osiągnięć ucznia

Ocena pracy ucznia i jego postępów w nauce odzwierciedla przede wszystkim stan opanowania wiedzy i umiejętności wykorzystywania zdobytych informacji. Ponadto ocenie podlega aktywność i inicjatywa podczas zajęć oraz wkład pracy, sumienność i rzetelność przy wykonywaniu różnego rodzaju zadań.

Uczeń powinien mieć świadomość, że ocenia się nie jego osobę czy cechy charakteru, lecz stopień opanowania materiału nauczania oraz jakość wykonania zadania.

Uczeń, z uwagi na wymagania stawiane przez współczesność, powinien być przygotowany do dłuższych, swobodnych i twórczych wypowiedzi ustnych. W ich ocenie uwzględniamy:

- pomysłowe, oryginalne opracowanie tematu;
- samodzielne opracowanie zagadnienia;
- przejrzystość układu, kompozycję wypowiedzi;
- jasność i precyzję wyrażanych myśli;
- poprawność językową;
- bogactwo słownictwa;
- unikanie schematów i szablonów językowych;
- wystrzeżenie się wyrazów i zwrotów modnych.

Sprawdzanie zdobytej wiedzy odbywa się poprzez:

- testy sprawdzające wiedzę merytoryczną i faktograficzną ucznia,
- sprawdziany badające czytanie ze zrozumieniem, w tym tekstu nieartystycznego (publicystycznego, popularnonaukowego, naukowego),
- prace klasowe sprawdzające znajomość tekstów objętych programem nauczania oraz umiejętność pisania dłuższej wypowiedzi,
- arkusze maturalne jako forma ćwiczeń przygotowujących do egzaminu maturalnego,
- w ciągu semestru oceniamy kilka obszerniejszych prac domowych każdego ucznia.

Osiągnięcia uczniów wykraczające poza poziom podstawowy oceniamy indywidualnie w zależności od profilu klasy, możliwości i zainteresowań danej osoby, przede wszystkim zaś biorąc pod uwagę jej zaangażowanie, rozwój i postępy.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu zostały dostosowane do wiedzy, możliwości i umiejętności uczniów, a także tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, posiadającymi orzeczenia i opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej i rozumie ich sensy dosłowne,
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go przy pomocy nauczyciela;

- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo - skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury;
- odszukuje kluczowe informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje przy pomocy nauczyciela znalezione informacje;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- wykazuje się komunikatywnym językiem w mowie i piśmie;
- wykazuje się umiejętnością redagowania prostych form wypowiedzi;
- słucha wykładu i określa jego tematykę.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej i rozumie ich sensy dosłowne;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty przyczynowo - skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- potrafi wskazać podstawowe środki językowe w tekście literackim, w popularnonaukowym i publicystycznym oraz określić ich funkcje;
- wykorzystuje znalezione informacje, wykazuje się umiejętnością formułowania wniosków interpretacyjnych opartych na samodzielnej analizie tekstu;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje dłuższe, spójne formy wypowiedzi;
- słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra

Uczeń:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej i rozumie ich sensy dosłowne oraz niedosłowne;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty przyczynowo - skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;

- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa podstawowe funkcje tekstów;
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne;
- potrafi wskazać różne środki językowe w tekście literackim, w popularnonaukowym i publicystycznym oraz określić ich funkcje;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej i rozumie ich sensy dosłowne oraz niedosłowne;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty przyczynowo - skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje pogłębionej analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów;
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- określa funkcje środków artystycznego wyrazu w różnych tekstach kultury;
- sprawnie redaguje teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową, posługuje się nimi w różnych trudnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej, a także wykraczające poza podstawę programową;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty przyczynowo - skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności, stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów;
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych;
- bierze udział i odnosi sukcesy w olimpiadach i konkursach.

Ocenie podlegają:

- praca klasowa,
- test,
- sprawdzian,
- kartkówka,
- pisemna praca domowa,
- referat,
- odpowiedź ustna,
- udział w dyskusji,
- praca samodzielna na lekcji,
- praca w grupach na lekcji,
- ćwiczenia i zadania praktyczne (np. prezentacje multimedialne),
- recytacja wierszy,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Przedmiotowe ocenianie
z języka polskiego
dla klas I - IV Technikum
i klas I – V Technikum
w Zespole Szkół nr 1 w Wągrowcu
w roku szkolnym 2020/2021

zgodne z Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292),

1. Oceniamy:

- wiadomości, których zakres wyznacza realizowany przez nauczyciela program nauczania. Za kluczowe dla przedmiotu język polski uznajemy wiadomości wynikające ze znajomości przewidzianych dla określonego etapu kształcenia lektur obowiązkowych. Wymagana jest także znajomość pojęć i definicji z historii i teorii literatury oraz nauki języku.
- umiejętności, które szczegółowo określone zostały w różnych dokumentach oświatowych: Podstawie programowej, programie nauczania, informatorach maturalnych uwzględnione są w wymaganiach edukacyjnych dla każdej klasy.
- postawy, przez które rozumiemy stopień zaangażowania ucznia w proces kształcenia.

2. Sprawdzamy wiedzę i umiejętności ucznia za pomocą:

- testów wynikających z realizowanego programu nauczania i podstawy programowej,
- prac pisemnych klasowych, które polegają na tworzeniu przez ucznia dłuższej, spójnej wypowiedzi pisemnej na zadany temat w określonej przez nauczyciela formie zgodnie z realizowanym programem nauczania,
- samodzielnych domowych prac pisemnych (bez jakiegokolwiek pomocy – opracowania, streszczenia, ściąg z Internetu lub wydawnictw książkowych),
- arkuszy maturalnych – próbne matury organizowane przez wydawnictwa oraz wewnątrzszkolne,
- ustne próbne matury sprawdzające znajomość materiału szkoły średniej oraz umiejętności autoprezentacji.

Uczeń jest informowany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia testu, sprawdzianu pracy klasowej w zakresie materiału, których dotyczą:

- testy sprawdzające czytanie tekstu ze zrozumieniem.
- wypowiedzi ustnych (ustnych matur) przygotowanych w domu na wcześniej zadany temat oraz tzw. odpytywań z trzech ostatnich lekcji lub lekcji bieżącej.
- kartkówek, obejmujących materiał z trzech ostatnich lekcji, lekcji bieżącej lub sprawdzających wiadomości absolutnie podstawowe dla przedmiotu oraz sprawdzających stopień znajomości zadanej wcześniej lektury.
- recytacji z pamięci tekstów poetyckich i fragmentów prozy.

2. Oceniamy zaangażowanie w proces kształcenia, obserwując:

- zaangażowany udział w lekcji (aktywność, sporządzanie notatek w zeszytach, wykonywanie poleceń i uczestnictwo w pracach zespołów),
- systematyczne wykonywanie zadań domowych (nie każda praca domowa musi być oceniana),

Obowiązkiem ucznia jest zgłoszenie nieprzygotowania przed rozpoczęciem lekcji, z ważnych powodów osobistych.

- gotowość do wykonywania zadań dodatkowych, takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe.
- udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, przeglądach itp.

Za zaangażowanie uczeń otrzymuje w semestrze jedną ocenę.

- Oceny wypowiedzi ustnych:

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej	Poziom podstawowy
Zawartość merytoryczna wypowiedzi	- przywołanie właściwego materiału rzeczowego,- dowiedzenie zrozumienia tematu, - przywołanie argumentów przynajmniej częściowo przydatnych,- poprawne, choć ogólnikowe wnioski
Kompozycja	- wypowiedź na ogół spójna i uporządkowana,- logiczny ciąg wypowiedzi może ulegać zaburzeniu
Język	- przestrzeganie zasad poprawności właściwych dla języka mówionego,- wypowiedź komunikatywna,- nieliczne błędy językowe

4. Przestrzegamy systematyczności oceniania:

Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o ilości, formie i przybliżonym terminie prac klasowych i sprawdzianów.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę z powyższych form: praca klasowa, sprawdziany, testy – w ciągu 2 tygodni od wystawienia oceny. Uczeń ma prawo do poprawy oceny za wyjątkiem ocen niedostatecznych wynikających z niekompetencji ucznia, tj. ucieczki lub oszustwa.

W przypadku, gdy uczeń nie dotrzymuje terminu i uchyla się przed sprawdzeniem jego wiedzy i umiejętności, o sposobie i terminie przeprowadzenia kontroli decyduje sam nauczyciel.

Uczeń ma prawo poprawić raz w półroczu przed wystawieniem ocen dowolną formę oceniania, z której otrzymał ocenę niesatysfakcjonującą.

Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z opanowania materiału omówionego na lekcji i możliwości odpowiedzi lub kartkówki (chyba, że jest to dłuższa usprawiedliwiona nieobecność spowodowana chorobą).

Jeżeli uczeń jest nieobecny na pracy klasowej, sprawdzanie czy kartkówce ma obowiązek uzupełnienia zaległości w formie podanej przez nauczyciela w ciągu tygodnia po przyjściu na zajęcia lekcyjne.

Jeżeli pisemna jest niesamodzielna (korzystanie z wszelkiego rodzaju ściąg książkowych i z Internetu) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

5. Ustalamy ocenę semestralną i roczną:

Każda zdobyta przez ucznia ocena jest ważna. Tym niemniej, ustalając ocenę, która jest podsumowaniem pracy, różnicujemy znaczenie ocen częściowych.

Ważne są oceny uzyskane za pracę, co do której nie mamy wątpliwości, że była pracą samodzielną. Oznacza to, że najwyższą rangę przypisujemy ocenom za wypracowania, sprawdziany i testy pisane w klasie. Rangę niższą mają prace przygotowane w domu, oceny za kartkówki, odpowiedzi ustne, pracę w zespołach, prezentacje i aktywność.

Jeśli uczeń opuścił ponad 50% godzin zajęć lekcyjnych z przedmiotu, może nie być klasyfikowany przez nauczyciela.

Uczeń, który opuścił ponad 50% lekcji w semestrze musi nadrobić zaległości z całego semestru (sprawdzian pisemny lub ustny).

Uczeń ma możliwość uzyskania pozytywnej oceny rocznej w przypadku nieklasyfikowania lub otrzymania oceny niedostatecznej w pierwszym semestrze, jeśli zaliczy materiał z pierwszego i drugiego semestru.

Brak systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego i nieprzynoszenie podręcznika oraz tekstu aktualnie omawianej lektury może spowodować obniżenie oceny.

O prawo do otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej uczeń może ubiegać się gdy:

- uzyskane oceny częściowe wskazują, że wiadomości i umiejętności wykraczają ponad wymagania dla przewidzianego przez nauczyciela stopnia, jednak nie pozwalają na uzyskanie przewidywanej oceny wyższej;
- przystąpił do wszystkich prac klasowych (z uwzględnieniem dodatkowych terminów, w tym wyznaczonych na poprawę);
- nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach z danego przedmiotu.

Uczeń powinien spełnić wszystkie powyższe warunki.

Uczeń zgłasza się do nauczyciela, w ciągu dwóch dni roboczych od podania informacji o przewidywanych ocenach, w celu ustalenia terminu i formy sprawdzenia wiadomości i umiejętności, pozwalającego na uzyskanie wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej.

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie oceny o jeden stopień wyższej od oceny przewidywanej.

Komunikowanie uczniom i rodzicom postępów w nauce odbywa się zgodnie z WSO i kalendarzem roku szkolnego.

6. Stosujemy następujące kryteria:

Oceny dłuższych wypowiedzi pisemnych (wg kryteriów w informatorze maturalnym i aneksie), ocenie podlega też samodzielność, dokładność, konstrukcja pracy i estetyka.

Wszystkie prace klasowe, sprawdziany, testy, arkusze maturalne i inne formy pisemne są zatrzymywane przez nauczyciela do wglądu dla uczniów i ich rodziców.

- Oceny testów:

0 % – 39% niedostateczny

40% – 55% dopuszczający

56% -74% dostateczny

75% - 85% dobry

86% - 97% bardzo dobry

98%- 100% celujący

7. Wagi za poszczególne narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów:

- a) prace klasowe, arkusze maturalne - waga 3,
- b) testy, sprawdziany – waga 2,
- c) kartkówki – waga 1,
- d) prace pisemne (np. domowe) – waga 1,
- e) prace długoterminowe (referaty, prezentacje multimedialne) – waga 1,
- f) praca na lekcji – waga 1,
- g) inne formy aktywności np. udział w konkursach, wykonywanie pomocy dydaktycznych – waga 1,
- h) udział w udział w konkursach przedmiotowych (recytatorskie, olimpiady, konkursy tematyczne i ortograficzne, itp.) - waga 1,
- i) recytacja wierszy – w zależności od długości zadanego tekstu waga 1 lub 2,
- j) diagnoza po szkole podstawowej na początku roku szkolnego oraz próbna matura– waga 0.

8. Ocenianie w sytuacji pracy zdalnej:

Wagi za poszczególne narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów ulegają zmianie zgodnie z decyzją dyrekcji.

9. Planowana liczba form i sposobów oceniania:

- a) odpytywanie bieżące – odpowiedź ustna – minimum raz w semestrze,
- b) prace klasowe (np. pisanie własnego tekstu) – co najmniej raz w semestrze,

Przed każdą pracą klasową nauczyciel podaje jej zakres programowy, każdą pracę klasową / sprawdzian / może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia

- c) sprawdziany/ testy – przeprowadza się sprawdziany/ testy systematyzujące wiedzę po zrealizowaniu i omówieniu danej epoki literackiej,
- d) testy sprawdzające rozumienie czytanego tekstu- co najmniej raz w semestrze,
- e) testy lub sprawdziany ze znajomości lektur – przed omówieniem lektury,

- f) kartkówki przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego, z bieżącego materiału – według uznania nauczyciela – minimum 3 w semestrze,
- g) recytacja wiersza/ fragmentu prozy- przynajmniej raz w roku,
- h) aktywność – minimum raz w semestrze.

10. Kryteria oceny śródrocznej i rocznej:

1. Ocenę śródroczną/ roczną wystawia nauczyciel zgodnie z zasadami WSO.
2. O przewidywanej ocenie śródrocznej/ rocznej nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców zgodnie z zasadami WSO.
3. Ocena śródroczna jest ustalona na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych z ustalonymi wagami i zgodnie z poniższą tabelą.

Zaznacza się, że średnia ważona ocen cząstkowych z ustalonymi wagami jest tylko jednym z kryteriów oceny semestralnej i oceny rocznej. Nauczyciel podczas wystawienia ocen kieruje się również wkładem pracy ucznia, jego zaangażowaniem i postawą wobec nauki przedmiotu języka polskiego. Nauczyciel może podwyższyć lub obniżyć ocenę wynikającą ze średniej ważonej o jedno stopień.

Średnia ocen	ocena
0,00-1,99	niedostateczny
2,00-2,75	dopuszczający
2,76-3,75	dostateczny
3,76-4,75	dobry
4,76-5,4	bardzo dobry
5,41-6,00	celujący

11. Uwagi końcowe:

1. Dla uczniów z dysfunkcjami potwierdzonymi na piśmie przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną lub inną uprawnioną instytucję poziom wymagań będzie dostosowany do zaleceń w/w instytucji.
2. Uczniowie z dysfunkcjami, uczniowie bez dysfunkcji, ale mający trudności z opanowaniem materiału, mają możliwość uzupełnienia braków i zaległości poprzez uczęszczanie na zajęcia dodatkowe i konsultacje z języka polskiego.
3. Uczniowie aktywnie uczestniczą w lekcjach, nie przeszkadzają kolegom i nauczycielowi w trakcie zajęć oraz przestrzegają zasad bezpieczeństwa i ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania.

3. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MEN.

Opracował zespół przedmiotowy języka polskiego